

Mätning av radon i flerbostadshus

Sammanfattning

Radon är radioaktiv gas som bildas naturligt i berggrunden när radium sönderfaller. Gasen finns i både mark, vatten och luft. Långvarig exponering för höga radonhalter ökar risken för att drabbas av lungcancer. I Lunds kommun har miljöförvaltningen sedan slutet av 1970-talet arbetat med radon. Det har lett till många radonmätningar, men långt ifrån alla har mätt radon i sina bostäder. Särskilt få mätningar har utförts i flerfamiljshus.

År 2015 skickade miljöförvaltningen ut en enkät till ägare av flerbostadshus i Lunds kommun, utifrån svaren kartlades vilka fastigheter som löpte störst risk för att vara utsatta för hög radonhalt. Förslag till beslut om radonmätning skickades ut till fastighetsägare med en eller flera riskfaktorer samt de som inte inkommit med svar på enkäten. En sammanställning av resultatet visar att större delen av bostäder i flerbostadshus hade en radonhalt under 50 Bq/m³. I 13 fastigheter uppmättes en radonhalt över riktvärdet. I de fallen har radonsänkande åtgärder vidtagits och uppföljande mätningar har gjorts.

Enkätutskick och beslut från miljöförvaltningen har visat sig vara en effektiv metod för att få fastighetsägare att mäta radon.

Radonmätningarna har dessutom fått ett stort antal fastighetsägare som tidigare saknade kunskap om radon att få bättre kontroll över sina hus vilket också är positivt.

Miljöförvaltningen föreslår miljönämnden att lägga rapporten till handlingarna.

Beslutsunderlag

MN tjänsteskrivelse den 29 maj 2020 med tillhörande rapport, dnr MN 2020/0034.1

Barnets bästa

Långvarig exponering av höga radonhalter ökar risken för att drabbas av lungcancer, vilket också påverkar barn som bor i fastigheter med höga radonhalter. Radonsänkande åtgärder i

2020-05-29

Diarienummer

MN 2020/0034.1

bostäder med hög radonhalt leder till en bättre inomhusmiljö för barn.

Ärendet

Bakgrund

Radon är radioaktiv gas som bildas naturligt i berggrunden när radium sönderfaller. Gasen finns i både mark, vatten och luft. Hög radonhalt i bostäder kan bland annat bero på blåbetong i byggnadsmaterialet, direktkontakt med markluft och mekanisk frånluft som ventilationssystem. Långvarig exponering för höga radonhalter ökar risken för att drabbas av lungcancer. I Lunds kommun har miljöförvaltningen sedan slutet av 1970-talet arbetat med radon genom bland annat informationsutskick och återkommande möten med de större fastighetsbolagen. För ägare av flerbostadshus har det inte varit tillräckligt med enbart information, då det inte har lett till att radonmätningar har genomförts i särskilt hög grad.

Metod

2015 skickade miljöförvaltningen ut en enkät till ägare av flerbostadshus i Lunds kommun. Utifrån svaren kartlades vilka fastigheter som löpte störst risk för att vara utsatta för hög radonhalt. 252 enkätsvar kom in. Förslag till beslut om radonmätning skickades ut till fastighetsägare med en eller flera riskfaktorer på fastigheten samt de som inte inkommit med svar på enkäten, vilket var totalt 224 stycken. För 97 fastighetsägare gick miljöförvaltningen vidare med föreläggande om radonmätning. I 28 fall skickades förslag till beslut om vite, för åtta av dem beslutade miljöförvaltningen om vite. Vite dömdes ut för två fastighetsägare. Ett ärende överklagades.

Analys av radonmätningar

Resultatet av radonmätningar år 2015-2020 visade att de flesta flerbostadshus har en radonhalt under 50 Bq/m³. I 13 fastigheter uppmättes en radonhalt över riktvärdet. Åtgärder har därefter gjorts avseende de bostäder som uppmätt höga radonhalter. Enkätutskick och beslut från miljöförvaltningen har visat sig vara en effektiv metod för att få fastighetsägare att mäta radon. Många skickar numera in mätningar frivilligt, utan föregående krav från miljöförvaltningen. Radonmätningarna har dessutom fått ett stort antal fastighetsägare som tidigare saknade kunskap om radon att få bättre kontroll över sina hus vilket också är positivt.

2020-05-29

Diarienummer

MN 2020/0034.1

Miljöförvaltningens förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

att lägga rapporten till handlingarna.

Björn Berséus
Miljödirektör

Elin Rånlund
Miljödirektör